

чие на разработването на тѣзи науки станала Александрия въ Египетъ, и тамъ имало и отъ тамъ излизали всѣкога множество отлични математици, механици, строители на машини, орждия, кораби, крѣпости и пр. Сиракуза, като морска и търговска държава, не можала да не взема тѣй сжщо участие въ новитѣ открития и изобрѣтения, и Иеронъ испратилъ въ Александрия, за изучаванieto имъ, сродника си, Архимеда. Послѣдния, надаренъ съ необикновенни способности къмъ означенитѣ по горѣ науки, не само дълбоко ги изучилъ, но и ги попълнилъ съ собствени открития и изобрѣтения и ги приспособилъ къмъ отбраната на Сиракуза. Въ туй, което говорятъ по този въпросъ Титъ Ливий, Плутархъ и другитѣ древни историци, безъ съмнѣние—има твърдѣ много прѣувеличение и краснорѣчие, безъ специално знание на работата, тѣй щото отъ тѣхнитѣ разкази мжчно можемъ да си съставимъ достатъчно ясно понятие за сръдствата, които Архимедъ употребилъ при отбраната на Сиракуза. Тѣй, напримѣръ, Плутархъ казва, че Архимедъ, още по заповѣдъ на Иерона, приготвилъ много обсадни и отбранителни машини и орждия, които стояли безъ употребление до тогава, до когато самъ Архимедъ не ги приспособилъ и не ги употребилъ въ дѣйствиe за отбраната на Сиракуза противъ Марцелла. По думитѣ на Плутарха, Архимедъ хвърлялъ отъ машинитѣ и орждията си извѣрѣдно голѣми и тѣжки камъни толкозъ точно, щото всѣки пжтъ налучвалъ въ цѣлѣта, и съ такива голѣми количества снаряди, щото още отъ много далечъ разстроявалъ обсаднитѣ работи на римлянитѣ и дѣйствието на корабитѣ имъ по морето. Въ послѣднитѣ Архимедъ, ужъ, спущалъ отъ градски-

тѣ стѣни машини съ куки, подобни на желѣзни ржцѣ, които повдигали корабитѣ на въздуха и ги хвърляли обратно въ морето съ дъното на горѣ или ги разбивали въ скалиститѣ брѣгове. Зонара казва даже, че ужъ Архимедъ, чрѣзъ запалителни стѣкла, произвелъ пожаръ въ римската флота. Всичко това и нему подобно можало би да бжде възможно, но не може да бжде достоверно. Както и да било прочее, не подлѣжи на съмнѣние, че Архимедъ, съ механическитѣ си изобрѣтения и отбранителни машини, орждия и дѣйствиия унищожавалъ всичкитѣ обсадни работи, машини и орждия на римлянитѣ, и на морето, и особено на сушата, гдѣто по думитѣ на Плутарха, задавалъ на римлянитѣ такъвъ страхъ, че тѣ трѣперяли само при единъ поглѣдъ на всѣко парче отъ дърво, което се подавало отъ стѣнитѣ, като вземали това за нѣкоя нова машина на великия математикъ. За това Марцеллъ и билъ най послѣ принуденъ да обърне обсадата въ блокада. Съ намѣрение да вземе града съ пристѣпъ, той направилъ, освѣнъ многото разни обсадни машини и орждия, една самбука отъ 8 морски кораби или галери, на която турили една висока дървена кула, която надминувала градскитѣ стѣни. Но Архимедъ, безъ да допусне самбуката до стѣнитѣ, развалилъ я съ балиститѣ, а по сухо въ сжщото време развалилъ костенуркитѣ, подвижнитѣ галлери и другитѣ скрити ходове на римлянитѣ. А когато Марцеллъ и Аппий Клавдий, прѣдполагайки, че машинитѣ на Архимеда, по величината си, можали да дѣйствуватъ разрушително само на далечъ, приближили войскитѣ си до самитѣ градски стѣни, тогава Архимедъ ги обсипалъ съ такъвъ градъ стрѣли, дървета и камъни, че уплашенитѣ римски вой-